

→ **TURISME.** PRESENTACIÓ DE L'ESTUDI SOBRE VALORITZACIÓ DELS RECURSOS

Jaume Guillamet (Figueres, 1950) és catedràtic de Periodisme. Acaba de publicar el llibre *L'Empordà dels escriptors*, que es presenta divendres

“El mite de l'Empordà es troba en certa decadència”

Josep M. Bernils | Figueres

■ El mite de l'Empordà és vigent o està en perill d'extinció?

Està una mica superat i es troba en certa decadència. Caldrà veure què se'n salva de cares al futur. Tot això és un nom que segueix venent i continua essent una comarca de referència a tot Catalunya, però no tant com fa unes quantes dècades. L'evolució d'aquest fenomen l'anàlitzo en el meu llibre a través de la mirada dels escriptors. El mite es configura en el primer terç del segle XX, però en aquests moments, arribats a la primera dècada del segle XXI, cal repensar-lo. Des de mitjan segle XIX que s'aprecia la tradició liberal de la comarca i els poetes de la Renaixença en canten el seu paisatge, els monuments que hi ha deixat la història, el caràcter i la sociabilitat de la gent.

Quan neix el mite?

Joan Maragall hi veu la comarca elegida, que encarna l'ideal de la catalanitat. Empordanès és, a partir d'aquell moment, un gentilici distingit. Durant tot el segle XX, Catalunya es mira l'Empordà amb admiració i delectació. Ara es parla molt de l'Empordà, a Barcelona, com una geografia amable, amb pobles d'aire medieval i masies d'estiu, on es pot viure i menjar bé i la tramuntana és un mal menor que afina el paisatge...

Un nom per a dues comarques o cadascú pel seu compte?

Crec que si bé han estat dues comarques amb les seves particula-

ritats individuals, el nom Empordà manté una certa unitat i uns trets comuns entre l'Alt i el Baix. Cal recordar, però, que no sempre ha estat així. El polític figuerenc Josep Puig Pujades va defensar als anys 30 una vegueria de l'Alt Empordà i la Garrotxa, mentre considerava que el Baix Empordà s'havia de vincular amb la de Girona. Les dues comarques mantenen una tradició i un patrimoni comú i això és plenament vigent en aquests moments. Personalment, a *L'Empordà*

→ ELS ORÍGENS

“JOAN MARAGALL HI VEU LA COMARCA ELEGIDA, QUE ENCARNA LA CATALANITAT”

→ LA SITUACIÓ ACTUAL

“TOT I SER UNA COMARCA DE REFERÈNCIA A CATALUNYA, CAL REPENSAR EL MITE”

dels escriptors poso en evidència que l'Empordà literari es formula principalment, en els seus orígens, des de Figueres, però sense cap voluntat d'exclusió i amb un protagonista d'excepció del Baix Empordà com és Josep Pla.

Què explica al llibre?

Doncs presento els principals escriptors que han parlat de l'Empor-

JAUME GUILLAMET. El llibre que presenta divendres al Museu del Joguet analitza l'evolució de tot l'Empordà

ÀNGEL REYNAL

dà a través de les seves obres fins a crear de la comarca un mite. He fet un tria i a través de les pàgines de l'obra es presenta un viatge literari que arrenca amb Joan Maragall, com a creador del ja esmentat mite idealista de l'Empordà, i segueix amb Josep Pla, que formula una vista de tota la zona molt diferent. Pla rebutja la idealització de Maragall, rebaixa el mite, però escriu sistemàticament sobre l'Empordà fins al punt de convertir-lo en el seu univers literari i anima altres escriptors a conèixer tot el territori, amics seus de Barcelona, com ara Foix o Sagarra, perquè acabessin d'integrar el paisatge viscut a l'imaginari col·lectiu. A través de les seves obres va anar presentant

una visió històrica, a vegades idealitzada, de la comarca des del vessant cultural, paisatgístic i històric fins a convertir-la en un lloc de referència a tota la seva obra.

Altres autors que han escrit sobre el mite empordanès...

Doncs en el meu llibre també faig referències a Ramon Muntaner, Jacint Verdaguer, Josep Pella i Forgas, Carles Bosch de la Trinxeria, Pere Coromines, Ferran Agulló, Josep Maria de Sagarra, Carles Fages de Climent, Manuel Brunet, Tomàs Garcés, Josep Vicenç Foix, Carles Rahola i Salvador Dalí, entre altres. Val a dir que una part del mite s'estronca amb la Guerra Civil. El fenomen turístic esdevé

una altra oportunitat per tornar a parlar de l'Empordà, tot i que el turisme de masses pot ser només un reclam, un accessori. Pla ja advertia que el turisme i l'accés al diner fàcil comprometien l'essència de l'empordanès, que és un ser contemplatiu. Val a dir que aquell esperit polític i cultural que neix en el primer terç del segle XX, i que cal vincular-lo estretament amb el republicanisme federal que sorgeix bàsicament a Figueres i que s'escampa arreu del territori, es transforma en la segona meitat del segle XX en un empordanisme que ve a ser un succedani del catalanisme. Si en plena dictadura no es pot ser català, al menys sí que es pot ser empordanès. ■

ZONA D'OCI EL FIRAL

TRIA EL TEU AMBIENT
I GAUDEIX DE LA FESTA
A LA ZONA D'OCI EL FIRAL

Queda't a Figueres

www.coyotefigueres.com

Els dijous, concerts al COYOTE

- > 11 de març **DIRTY JOBS**
- > 12 de març **RE-MOVIDA** (Versions dels '80)
Divendres al 80's Remember
- > 18 de març **MÂRMARA**
- > 25 de març **NEW OLDIES**

A les 23h - ENTRADA GRATUÏTA

